

Diferenciální diagnostika průjmových onemocnění

Diferenciální diagnostika průjmu se opírá o anamnestické údaje a základní objektivní vyšetření. Pokud pacient neudává nedávný pobyt v tropických či subtropických oblastech, můžeme zvažovat jednu ze **4 skupin onemocnění** (enterotoxikózy; akutní infekční průjmy; stavy napodobující akutní infekční průjmy; subakutní, chronické nebo recidivující průjmy).

Enterotoxikózy

Vznikají po požití jídel s obsahem **bakteriálních toxinů**. Stolica je vodnatá, žluté barvy, bez příměsu hlenu a krve. Dominujícím příznakem je zvracení. Mají krátkou inkubační dobu, počáteční průběh je velmi bouřlivý, nemoc však rychle ustupuje. **Léčba** spočívá v intenzivní v rychlé rehydrataci.

Mezi nejčastější původce patří *Staphylococcus aureus*, *Bacillus cereus* a *Clostridium perfringens*.

Akutní infekční průjmy v užším slova smyslu

Jejich příčinou je přemnožení patogenních mikroorganismů ve střevech. Mezi hlavní příznaky patří horečky a bolesti břicha. Ve stolici se objevuje příměs krve a hlenu. Pokud jsou je onemocnění **bakteriálního původu**, zvracení se vyskytuje zřídka nebo vůbec, ale stolice je častěji s příměsí hlenu a krve. Naopak průjmy **virového původu** jsou doprovázeny zvracením, stolice je vodnatá. Onemocnění většinou trvá několik dní.

Léčbou je opět rehydratace. Na základě kultivačního vyšetření stolice se stanoví etiologické agens, to dále rozhoduje o potřebě izolace, případně nasazení antibiotik.

- Bakteriální etiologie: *Salmonella enterica*, *Campylobacter jejuni*, *Shigella species*, *Yersinia enterocolitica*, *Enterotoxické E. coli*, *Clostridium difficile*.
- Virová etiologie: rotaviry, noroviry, enteroadenoviry.

Stavy napodobující akutní infekční průjmy

Zánětlivá onemocnění střev neznámé etiologie

🔍 Podrobnější informace naleznete na stránce Crohnova choroba.

🔍 Podrobnější informace naleznete na stránce Ulcerózní kolitida.

Hlavní zástupci jsou ulcerózní kolitida a Crohnova choroba. Tato onemocnění jsou provázena horečkou, průjmy s hlenem a krví. Laboratorně nacházíme zvýšení zánětlivých parametrů. Důležitý je údaj opakovaných atak v minulosti.

Závažné choroby s příčinou mimo trávicí trakt

- Náhlá příhoda břišní – hlavním příznakem jsou bolesti břicha, subileózní až ileózní stav.
- Mimoděložní těhotenství je těžký stav doprovázený bledostí, slabostí a hypotenzí. V anamnéze je výpadek menstruace.
- Prudce probíhající seps – Příkladem jsou průjmy na počátku meningokokové sepsy.
- Syndrom toxického šoku je doprovázený průjmem, horečkou, exantémem a hypotenzí.
- Legionelóza je onemocnění s hlavními příznaky jako je opět průjmem, pneumonie či encefalopatie.

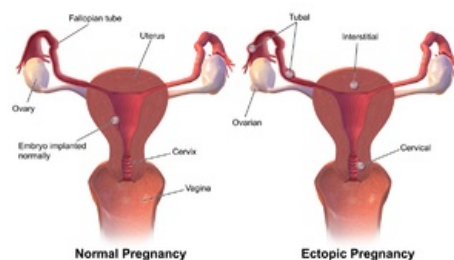

Schéma mimoděložního těhotenství.
Normální těhotenství (vlevo), mimoděložní těhotenství (vpravo)

Subakutní, chronické nebo recidivující průjmy

Čím déle onemocnění trvá, tím vyšší je pravděpodobnost neinfekční etiologie. Ze **zánětlivých onemocnění** (tj. se zvýšením zánětlivých markerů) to může být již zmíněná Crohnova choroba nebo ulcerózní kolitida. Příčinou jsou také jiná závažná, **nezánětlivá onemocnění**, např. dráždivý tračník, karcinom rekta, polypy tlustého střeva, stavy po resekcích střeva, syndrom slepé kličky, chronická pankreatitida, intolerance některých složek potravy (laktózy), malabsorpční syndromy nebo endokrinní poruchy (hyperthyreóza, diabetes mellitus).

Příčinou jsou také **infekční onemocnění**, zejména oportunní infekce – klostridiová kolitida, parazitární nákazy, HIV/AIDS.

Odkazy

Související články

- Antidiaroika

Použitá literatura

- BENEŠ, Jiří, et al. *Infekční lékařství*. 1. vydání. Praha : Galén, 2009. 475 – 477 s. ISBN 978-80-7262-644-1.